

Vedlegg 1

Handlingsdel til strategi for alternative kollektivløsninger i områder med lavt passasjergrunnlag

Hovedmål: Bidra til at innbyggere har et bærekraftig kollektiv- og mobilitetstilbud til prioriterte reisemål

Innsatsområdene er nærmere omtalt i kapittel 6 i strategidokumentet.

Innsatsområder med delmål	Tiltak og virkemidler	Ansvar og parter
Skoleskys - Tilstrebe økt andel pendler- og andre reisende som benytter skoleskys	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeide med skole, kommune og fylkeskommune om timeplan tilpasset arbeidstid • Legge skoleturer utført av drosje og turvogn inn i ordinær reiseplanlegger og billettløsning (der det er mulig) • Administrere lokale bestillingsreiser i skoleferiene • Åpne for mulige kombinasjoner av bestillingstransport og skoleskys • Utvikle og/eller tilpasse bookingløsning for skoleskys • Markedsføre skolerutene og appellere til å la bilen stå for parallelle reiser •	Fylkeskommunen, kommuner, transportaktører, media
Lokale ruter og av-og-til-reiser - Gjøre tilbudet tilgjengelig, kjent og tilstrebe korrespondanse med flere reisemål - Tilstrebe økning i antall passasjerer	<ul style="list-style-type: none"> • Inkludere alle reisemåter i reiseplanlegger og billettløsning og legge til rette for sømløse reiser • Tilby fleksibel billettløsning tilpasset personlig reiseadferd og lønnsomhet for økt andel kollektivreiser • Legge til rette for dialog og samhandling mellom transportaktører • Tilpasse tilbudet til målgruppene • Imøtekomme spleiselag og tilskudd til satsningsområdene innenfor fylkeskommunale rammer • Markedsføre muligheter for kollektive reisevaner i områder med lokale tilbud og ruter	Fylkeskommunen, kommune, transportaktører, næringslivet, media

<p>Korrespondanse med regionruter (tog, ekspressbuss og lokalbuss) - Redusert ventetid og klar prioritering av de største reisestrømmene - Tilstrebe økning i antall passasjerer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilby fleksibel billettløsning tilpasset personlig reiseadferd og lønnsomhet for økt andel kollektivreiser • Tilstrebe sømløse reisekjeder gjennom felles bestillingsverktøy • Legge til rette for dialog og samhandling mellom transportaktører • Markedsføre muligheter for kollektive reisevaner og støtte opp om holdningsskapende arbeid 	<p>Stat, fylkeskommune, kommuner, transportaktører</p>
<p>Bestillingstransport - Effektiv og bærekraftig kombinasjon og utnyttelse av ressurser - Sikre tilbud i områder med lav etterspørsel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilpasse kollektivløsning for ulike målgrupper og reisestrømmer • Tilpasse kjøretøy og ruter til antall bestilte billetter og kombinerte behov (folk, varer og tjenester) • Utnytte kjøretøyparken hele dagen, når det er etterspørsel • Bidra med maks tilskudd pr reise på cirka 450 kroner i snitt over tid • Åpne for mulige kombinasjoner av bestillingstransport og TT-transport • Markedsføre muligheter for kollektive reisevaner i områder med lokale tilbud og ruter 	<p>Fylkeskommunen, kommunen og transportaktører</p>
<p>Lokalisering, knutepunktutvikling og annen kollektiv infrastruktur - Sikre hensiktsmessig sammenheng mellom lokalisering, arealutvikling og kollektivløsninger - Tilgjengeliggjøre kollektivtrafikk for flest mulig for å bidra til utjevning av sosial ulikhet og sikre deltagelse for alle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Følge opp prinsipper for lokalisering og samordnet arealplanlegging i veiledning og uttalelser til planer. • Lokalisere og fortette med kvalitet. Styre veksten med boliger, bedrifter, handel, tjenester og fritidstilbud til sentrum og sentrale kollektivknutepunkt • Spredt, ny bebyggelse lokaliseres nær holdeplass <1 km • Park'n'ride og kiss'n'ride ved utvalgte bussholdeplasser • God og trygg sykkelparkering ved bussholdeplasser (Bike'n'ride) • Mobilitetspunkt: Mulighet for å leie el-bil/sykkel i knutepunkt • Ta hensyn til barn og unge, eldre og universell utforming i all planlegging • Sikre effektive snuplasser for busser og skoleruter • Sikre fossilfrie transportmidler innen 2027 også i distriktene • Øke tilgang på miljøvennlig drivstoff og ladepunkt i distriktene • Bilreduserende tiltak i byer, tettsteder og arbeidsplasser • Samarbeide om sjåførfasiliteter på utvalgteknutepunkt 	<p>Kommuner, stat, fylkeskommunen, transportaktører, næringslivet og grunneiere</p>

<p>Kostnadseffektive løsninger</p> <ul style="list-style-type: none"> - Effektiv og bærekraftig utnyttelse av ressursene - Tilpasset kollektivløsning for ulike målgrupper og reisestrømmer 	<ul style="list-style-type: none"> • Utnytte innleide og egne kjøretøy hele dagen utenom faste ruter i forbindelse med lokale behov og etterspørsel. • Stille krav til miljøvennlige løsninger i kontraktene • Bedre utnyttelse av egne kjøretøy, eksempelvis minibusser på videregående skoler • Ressurser til utvikling, oppfølging og evaluering av bærekraftige og fleksible anskaffelse og kontrakter • Imøtekomme spleiselag og tilskudd til satsningsområdene innenfor fylkeskommunale rammer • Tilpasse kjøretøy og ruter til antall bestilte billetter (fleksible bestillingsruter) • Utvikle og/eller tilpasse bookingløsning for bildelingstjenester 	<p>Fylkeskommune, transportaktører</p>
<p>Samhandling og kompetanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Økt kompetanse, nyskaping og samarbeid om tilpassede kollektiv- og mobilitetsløsninger - Dialog og samhandling med kommuner og aktører - Bidra til løsninger for grønt reiseliv innenfor fylkeskommunens rammer, og i spleiselag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegging for samordning av transporttilbud, billettløsninger, markedsføring mm. • Frigjøre ressurser og etterspørre pilotarbeid og nye kombinasjonsløsninger, f.eks. varelevering med kollektiv, helsetransport og private tilbud. • Synliggjøre muligheten for grønne reiser for deltidsboere/hyttefolk og turister • Samarbeid med private aktører for sammenhengende reisekjeder • Samarbeid om indikatorer for måloppnåelse • Fylkeskommunen stiller opp i møter og dialog på forespørsel • Sikre medvirkning av berørte grupper og aktører • Gjennomføre egne forsøk – evaluere og lære • Lære av andres forsøk og erfaringer • Drifte regionalt nettverk for kompetanseutvikling og samhandling mellom aktører med målrettet innhold • Delta aktivt i internasjonale, nasjonale og andre faglige nettverk • Støtte opp om lokalt engasjement • Kommunal bildelingsordning 	<p>Stat, fylkeskommunen, kommunen, næringslivet og transportaktører</p>

<p>Tekniske løsninger og digital infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utnytte ny teknologi for å gi innbyggerne bedre mobilitet og informasjon - Sikre og videreutvikle kollektivknutepunkt og holdeplasser 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke, utvikle og tilpasse felles tekniske løsninger for delingsmobilitet, eksempelvis EnTur og samkjøringsapper • Samarbeide om datautveksling • Bedre utnyttelsen av tilgjengelig data • Bruke, utvikle og tilpasse digitale transportsystemer som kobler bruker og kjøretøy • Sørge for sanntidsinformasjon, minimum ved knutepunkt i tillegg til på mobil • Opprettholde fokus på universell utforming og forenkling av tekniske og aldersvennlige løsninger der det er mulig. • Utvikle og tilpasse relevante bookingløsninger • Markedsføre ny teknologi gjennom blant annet informasjonskampanjer og opplæring. • Opprettholde og utvikle kompetanse på nye og eksisterende muligheter • 10. 	<p>Stat, fylkeskommunen, kommunen, transportaktører, grunneiere</p>
<p>Markedsføring og holdningsskapende arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øke synliggjøring og samordning av kollektiv- og mobilitetstilbudene i fylket - Dialog og samhandling med kommuner og aktører - Økt engasjement og flere besøkende på Farte og VKTs markedsføringskanaler 	<ul style="list-style-type: none"> • Sørge for at passasjerene får god og relevant informasjon om hvilke mobilitetstilbud som finnes og fordelene ved disse • Videreutvikle markedsføringskanaler, herunder også nettportaler og bestillingsverktøy • Markedsføre muligheter for kollektive reisevaner for alle • Synliggjøre muligheten for grønne reiser for deltidsbeboere/hyttefolk og turister • Oppfordre til delingsmobilitet og samkjøring • Gjennomføre langsiktige holdningskampanjer som gjentas med jevne mellomrom, f.eks. årlig. • Støtte opp om informasjonskampanjer og holdningsskapende arbeid i regi av andre aktører. • Fylkeskommunen stiller opp i møter og dialog på forespørsel • Sikre medvirkning av berørte grupper og aktører 	<p>Fylkeskommune, stat, kommune, næringslivet, transportaktører, media</p>